

Poľnohospodárske obchodné družstvo Vehec, Družstevná 19, 094 12
Vehec, IČO: 31714838

Obchodný register Okresného súdu Prešov
oddiel: Dr. Vložka č. 295/P

V ý r o č n á s p r á v a
z a r o k 2 0 1 7

Vyhotovená dňa: 1.3.2018
Schválená dňa:

Overená audítorom dňa:

Ing. Kravec Ján
predseda predstavenstva

Rakoci Dušan
člen predstavenstva

Správa o výsledku hospodárenia POD Vehec za rok 2017

V poľnohospodárskej prvovýrobe je každý hospodársky rok náročný, pretože sa musíme vysporiadať nielen s pracovnými problémami ako v každej inej výrobe ale u nás má rozhodujúci vplyv na naše výsledky počasie, ktoré nikto nevie ovplyvniť. O to je potešiteľný výsledok nášho hospodárenia za rok 2017. Druhý rok v rade naše Poľnohospodárske družstvo dokázalo vytvoriť zo svojej výroby zisk, čo nás veľmi teší. Aj keď v živočíšnej výrobe došlo podľa predpokladov k miernému rastu nákupných cien mlieka, ten však nebol výrazný a v podstate iba nám nahradil dotáciu, ktorú pre pokles cien v roku 2016 vyplatila Európska únia. Ostatné ceny z produkcie živočíšnej výroby stagnovali na pomerne nízkej úrovni.

V rastlinnej výrobe sme do pôdohospodárskeho roka vstupovali s veľkými obavami, pretože jesenné osevy sme boli nútení robiť na zamokrených pôdach a počasie nám neumožnilo v jeseni ani dodržať plánované výsevy. Našťastie priebeh počasia v našej oblasti počas roku 2017 nebol poznačený výrazným suchom. Vďaka dobrej práci zamestnancov družstva sa nám aj preto podarilo dosiahnuť u všetkých plodín dobré úrody blízke našich produkčných maxím.

Úsek rastlinnej výroby

Tento úsek v našom podniku patrí dlhodobo medzi najvýznamnejšie a rozhodujúcou mierou ovplyvňuje celkový výsledok hospodárenia nášho družstva.

Aj v roku 2017 sme hospodárili na výmere 2.350 hektárov poľnohospodárskej pôdy. Je to rovnaká výmera ako v predchádzajúcom roku.

Oziminy sme v roku 2017 pestovali na výmere 640 hektárov. Jeseň v roku 2016 však bola veľmi rozmanitá pre poľnohospodársku výrobu. Za dobrých podmienok sme dokázali posiať repku ozimnú na celkovej výmere 187 hektárov.

Celkom sľubne sa začal vyvíjať aj osev ozimných obilovín. Podarilo sa nám splniť zámery vo výseve ozimného jačmeňa, ktorý sme zasiali na ploche 135 hektárov. Dobre sme nastúpili aj do osevu ozimnej pšenice avšak intenzívne zrážky v októbri nám neumožnili ukončiť sejbu pšenice podľa našich predstáv a nakoniec sme museli zredukovať aj osiatu plochu na celkovú výmeru 320 hektárov. Posledné sejby pšenice boli však ukončené na začiatku novembra aj to za krajne nepriaznivých vlhových podmienok. Nato prišla zima so silnými mrazmi, čo u nás vyvolávalo veľké obavy z prezimovania veľkej časti ozimín. Ani v marci keď sme začali s jarnými prácami niektoré osiate plochy ozimnej pšenice ešte neboli vzídené a my sme mali veľkú obavu z toho, že po dlhých rokoch budú nevyhnutné vyorávky ozimín. Našťastie sa naše obavy celkom nenaplnili.

Jarné osevy sme začali za celkom priaznivých podmienok. Dobré boli podmienky na výsev jarného jačmeňa, ktorý sme vysiali na výmere 114 hektárov. Aj ostatné jarné plodiny sa nám podarilo kvalitne zasiať. Slnečnicu sme pestovali na výmere 137 hektárov a sóju na výmere 133 hektárov. K veľkému navýšeniu došlo pri pestovanej výmere kukurice, ktorú sme zasiali na výmere 420 hektárov. Kukuricou sme riešili nižší osev ozimného obilia v jeseni.

Aj po ukončení sejby v našom regióne počasie bolo celkom priaznivé, môžeme konštatovať, že aj keď poľnohospodársky rok z hľadiska počasia pre nás nebol veľmi priaznivý, neboli sme postihnutí suchom do takej miery ako veľké oblasti západného Slovenska. To sa prejavilo aj na celkom dobrých výsledkoch jednotlivých plodín.

Pri ozimnej pšenici sme dosiahli priemernú hektárovú úrodu 5,6 tony z hektára, čo je pomaly o celú tonu menej ako v predchádzajúcom roku. Táto skutočnosť bola ovplyvnená hlavne tým, že skoro polovica neskoro vysiatych pšeníc nám dala podpriemerné úrody, naopak plochy, ktoré boli zasiate včas nám dávali úrody aj vysoko nad 7 ton. Z tohto pohľadu môžeme byť

s dosiahnutou úrodou ozimnej pšenice celkovo spokojní. Ozimný jačmeň v posledných rokoch sa nám darí úspešne pestovať. Aj v minulom roku sme dosiahli v priemere 6 ton z hektára. Teší nás, že celá úroda bola realizovaná buď ako osivárska alebo ako sladovnícka, čo sa priaznivo odrazilo v realizačných cenách. Ani úroda ozimnej repky 2,9 tony z hektára vzhľadom na tuhú zimu nebola zlá. Ešte dôležitejšie je, že sa nám ju podarilo zrealizovať za ceny, ktoré zabezpečili jej ziskovosť.

Aj keď ani ostatné jarné plodiny nedosiahli rekordné úrody z predchádzajúceho roku, môžeme byť s ich produkciou celkovo spokojní. Pri pestovaní sóje sme dosiahli úrodu 2,8 tony z hektára, pričom treba povedať, že veľká časť výmery sóje bola po sejbe podmäčaná alebo poškodená privalovými zrážkami. Nemalo to však vplyv na kvalitu dopestovanej produkcie, pretože plochy určené na osivárske účely dosiahli plánované parametre a boli uznané ako osivo. Aj s úrodou 2,9 ton z hektára pri slnečnici môžeme byť spokojní. Problémy sme mali s pestovaním kukurice, pretože sme ju museli vysiať aj na plochy, ktoré pre ňu neboli celkom vhodné. Aj preto v kukurici na siláž sme dosiahli úrodu 20 ton z hektára, čo je oproti predchádzajúcemu roku skoro iba polovičná úroda. Treba poznamenať, že pod zníženie úrody, hlavne u zrnových kukuríc sa nám vo veľkej miere podpísalo poškodenie divou zverou, hlavne diviakmi. Z toho pohľadu dosiahnutá úroda 9,5 tony z hektára pri kukurici na zrno je celkom dobrá úroda. Premnoženie diviacej zveri sa pri pestovaní kukurice stáva už aj v našich podmienkach veľmi rizikovým faktorom a do budúcnosti budeme musieť zvažovať opatrenia na jeho elimináciu. Hlavné rezervy vidíme v aktivite Poľovníckych združení, ktoré pôsobia v našich katastrálnych územiach.

Kvalita dopestovanej úrody v uplynulom roku bola dobrá. Aj jarný jačmeň sme dopestovali v sladovníckej kvalite pri úrode 5,6 tony z hektára. Nesklamal nás ani náš osivársky program, pretože všetky pestované osivá dosiahli požadované parametre a boli uznané ako osivá. Aj to prispelo k tomu,

že v podstate sme nemali tržnú plodinu, u ktorej by sme nedosiahli zisk pri jej pestovaní. Pre nepriaznivé počasie v čase zberu semena tráv sa nám nepodarilo dosiahnuť požadované výsledky, avšak ani od tohto programu nemienime upustiť, pretože výhodnejšie alternatívne plodiny v podstate ani neexistujú. Dobre sa nám darí sklbiť oseedný postup pestovania tráv s pestovaním horčice, pri ktorej sa nám aj na menej úrodnej pôde podarilo dosiahnuť ziskovosť pestovania.

Pokiaľ máme hodnotiť výsledky hospodárenia na úseku rastlinnej výroby z ekonomického pohľadu, musíme v tomto smere vysloviť spokojnosť. Prispeli k tomu aj dobré realizačné ceny, ktoré sme dosiahli vďaka odloženiu predaja na neskoršie obdobie po zbere alebo kontrahovaním predaja ešte v skorom jarnom období. Aj vďaka dobrej obchodnej politike nám vzrástol celkový zisk z rastlinnej výroby o skoro 40.000 € na celkovú sumu 437.000 €, čo v podstate zabezpečilo dosiahnutie zisku pre celý náš poľnohospodársky podnik.

Kolektív pracovníkov na tomto úseku sa dokázal vysporiadať so zložitými podmienkami práce v uplynulom poľnohospodárskom roku. Kvalitnou a zodpovednou prácou sa zaslúžil o prekročenie plánovaného zisku na tomto úseku. Aj z tohto miesta sa im v mene všetkých členov chcem od srdca poďakovať.

Úsek živočíšnej výroby

Druhým najdôležitejším výrobným úsekom v našom družstve je úsek živočíšnej výroby. Musíme konštatovať, že ani v tomto roku sa nám výraznejšie nepodarilo zlepšiť finančný prínos tohto úseku pre náš podnik.

Aj napriek dosahovaným dlhodobým stratám sme nepristúpili v minulom roku k nejakým redukciám výroby na tomto úseku. Nadalej sme sa venovali chovu hovädzieho dobytká, výrobe mlieka a hovädzieho mäsa. Odchov dobytká

sme prevádzali na troch hospodárskych dvoroch, z ktorých najdôležitejší je dvor Ortáše, kde je umiestnená celá naša výroba mlieka.

Minulého roku sme na hospodárskom dvore Ortáše v priemere chovali 191 kusov kráv. Aj keď z dôvodu rastu odbytových cien mlieka sme mali v pláne zvýšiť celkové stavy na 200 ks, nepodarilo sa nám túto úlohu naplniť. Jedným z mála potešiteľných výsledkov na tomto hospodárskom dvore je zvýšenie počtu narodených teliat o 6 ks na 204 ks. Veríme, že to je trend, pretože k zvyšovaniu narodených teliat dochádza už druhý rok. V tomto roku nás teší aj skutočnosť, že nám klesol aj úhyn teliat o 8 ks na 26 ks. Dobrá situácia v úhyne kráv nám umožnila vyradiť z chovu 55 ks kráv odpredajom na mäso buď z dôvodu zlého zdravotného stavu alebo nízkej dosahovanej dojivosti. Najdôležitejším objemovým ukazovateľom hospodárenia na tomto dvore je produkcia mlieka. Produkciu mlieka sa nám podarilo mierne zvýšiť na celkovú úroveň 1.230.000 litrov. Zvýšenie produkcie sa odrazilo aj na miernom navýšení úžitkovosti dojníc, keď od každej dojnice sme nadojili 17,63 litrov na deň. Tento nádoj predstavuje ročnú produkciu mlieka 6.435 litrov na rok a na dojnicu. Práve v tomto ukazovateli máme veľké rezervy, ktoré budeme musieť odstraňovať a postupne zvyšovať dojivosť. Pri aktuálnych cenách mlieka a nezmenených nákladoch by sme potrebovali od každej dojnice ročne nadojiť o 1.000 litrov mlieka viac, aby sme vo výrobe mlieka dosiahli ziskovosť. Z pohľadu zlepšujúcej sa krmovínovej základne a výrobných podmienok to je cieľ dosiahnuteľný. Ukazovateľom, ktorým nás k nemu priblíži je aj dĺžka medziobdobia. V minulom roku to bolo 432 dní. Aj keď sa nám ju podarilo znížiť o 10 dní, sme ďaleko v tomto ukazovateli od najlepších producentov, ktorí dosahujú dĺžku medziobdobia pod 400 dňami.

Počas minulého roka sa mierne zlepšila situácia v odbytových cenách mlieka. To prispelo k celkovému nárastu tržieb za mlieko o 47.000 € na celkovú sumu 386.000 €. Menej nás teší, že aj napriek tomu nám vzrástla celková strata v produkcii mlieka na 73.000 €. K tomu je treba podotknúť, že v uplynulom

roku neboli vyplatené dotácie z Európskej únie na podporu produkcie mlieka. Aj napriek tomu, že celková realizačná cena mlieka bola 34 centov za liter o 4 centy vyššia ako v predchádzajúcom roku, po započítaní tohtoročných dotácií však stúpla iba o 1 cent na 42 centa za liter. Dosiadnutá realizačná cena však je oveľa nižšia ako naše skutočné náklady na liter vyprodukovaného mlieka, ktoré sú v sume 47 centov. Práve v tomto ukazovateli vidíme veľkú rezervu, pretože je v našich silách a dlhodobo sme si to dávali aj do plánov dosiahnuť náklady na produkciu 1 litra mlieka pod 40 centov za liter. Treba povedať, že aj v našom okrese sú producenti, ktorí takéto náklady dosahujú.

Druhým najdôležitejším odvetvím v živočíšnej výrobe je výroba hovädzieho mäsa, ktorú realizujeme na hospodárskom dvore vo Vechci. Aj v uplynulom roku sme na tomto dvore chovali v priemere 80 ks býkov vo výkrme a v zimnom období okolo 130 ks jalovíc. Produktmi tohto hospodárskeho dvora sú teda vysokoteľné jalovice a hovädzie mäso. Ani vo výrobe hovädzieho mäsa sa nám nedarí dosahovať zisk, avšak prijatými opatreniami na tomto úseku sme sa priblížili vo výrobe mäsa k vyrovnanému hospodárskemu výsledku, keď celková strata predstavovala iba 170 €. Zvyšovanie počtu narodených teliat nám aj v minulom roku umožnilo odpredaj zástavového dobytku, kde sme dosiahli zisk. Aj to prispelo k celkovo nižšej strate. Vo výrobe hovädzieho mäsa sa nám v uplynulom roku podarilo dosiahnuť prírastok 1,4 kg na kus a deň pri celkových nákladoch 3,22 € na kg prírastku.

Na hospodárskom dvore Juskova Voľa sme aj v minulom roku realizovali odchov jalovíc v letnom období. Dobrou prácou pri odchove jalovíc sme prispeli k tomu, že aj v minulom roku sme mohli odpredať vysokoteľné jalovice pri dobrých trhových cenách, čo prispelo k zníženiu celkovej straty na úseku živočíšnej výroby.

Keď chceme z ekonomického pohľadu zhodnotiť celú živočíšnu výrobu, musíme konštatovať mierne zhoršenie ekonomickej situácie oproti roku 2016.

Celková strata, ktorú sme dosiahli na tomto úseku bola 218.000 €, oproti strate 194.000 € za rok 2016. To hovorí o tom, že na úseku živočíšnej výroby máme veľké rezervy, ktoré musíme sústavne odhaľovať, aby sme zlepšili ekonomický výsledok tohto úseku.

Úsek mechanizácie a investícií

Hlavné výkony na tomto úseku predstavujú práce pre úsek rastlinnej výroby. Preto je dôležité aby úsek mechanizácie prevádzal svoje výkony v správnych agrotechnických termínoch a za čo najvýhodnejších podmienok. Dochvíľne plnenie úloh mechanizácie si vyžaduje aj práca v živočíšnej výrobe. V uplynulom roku sa tieto úlohy na úseku mechanizácie darilo plniť. Úsek mechanizácie počíta každý rok s rastom nákladov na svoju činnosť. Aj v roku 2017 počítal s nárastom nákladov skoro o 20.000 €. Teší nás, že celkové náklady boli v skutočnosti o 12.000 € nižšie oproti plánu. V uplynulom roku výrazne rástli hlavne mzdové náklady, ktoré spolu s odvodmi za mzdy vzrástli o 7.600 €. Sme však radi, že náklady na náhradné diely oproti plánu boli o 17.000 € nižšie a náklady na opravy sa dosiahli o 7.000 € nižšie oproti plánu.

V roku 2017 došlo k nárastu výkonov na úseku mechanizácie o 40.000 € na celkovú hodnotu 722.000 €. Aj napriek tomuto nárastu úsek mechanizácie nedosiahol plánované výkony, keď boli o 8.000 € nižšie ako plán. Čiastočne to bolo zapríčinené aj tým, že sa nám v uplynulom roku nepodarilo zakúpiť plávajúcu lištu na výmlat sóje, ktorá znižuje straty pri jej zbere o 10 až 15 %. Preto sme zber sóje neumožnili previesť našimi kombajnmi ale z ekonomických dôvodov sme si na tento zber zavolali služby, ktoré disponovali takouto špeciálnou žacou lištou. Teší nás, že po dlhom období úsek mechanizácie dosiahol vyrovnaný hospodársky výsledok, keď sa jeho výkony rovnali približne nákladom na prevádzku. Keďže úsek mechanizácie skoro výlučne

prevádza svoje výkony iba vo vnútri podniku, bolo to v súlade so zámermi a plánom.

V roku 2017 Ministerstvo poľnohospodárstva nedalo žiadne výzvy na investície do majetku, do ktorých by sme sa mohli zapojiť. Aj preto sme svoje investičné zámery obmedzili na nevyhnutnú potrebu. V minulom roku bol zakúpený obracač a zhrňovač viacročných krmovín Poettinger za 20.300 € a teleskopický nakladač s náradím Manitou za 104.000 €. Nákup týchto základných prostriedkov bol realizovaný z vlastných finančných zdrojov bez použitia úverov. Okrem týchto investícií boli prevádzané iba drobné údržby a opravy.

Ekonomický úsek

V podnikateľskom zámere na rok 2017 sme si medzi hlavné ciele dali aj dosiahnutie zisku 30.000 €. Sme radi, že túto najdôležitejšiu úlohu sa nám nielen podarilo splniť ale aj prekročiť. Aj úlohu v upevňovaní a posilňovaní ekonomickej sily nášho poľnohospodárskeho podniku sme si dobre splnili. Môžeme preto konštatovať, že po roku 2017 je náš poľnohospodársky podnik v ešte lepšej hospodárskej a ekonomickej kondícii.

Ako vyplynulo z hodnotenia predchádzajúcich výrobných úsekov, rok 2017 nebol pre náš podnik jednoduchý a to sa týka aj z pohľadu ekonomiky družstva. Rástli síce podľa predpokladov odbytové ceny surového kravského mlieka, avšak celkový rozdiel v realizačnej cene mlieka po započítaní tohtoročných dotácií bol minimálny a neprejavilo sa to v zlepšení ekonomického hodnotenia výroby mlieka. Ekonomickú situáciu nášho podniku však výrazne podporila vyrovnaná dobrá úroda všetkých krmných plodín rastlinnej výroby a teší nás, že sa dosiahla v priemere lepšia realizačná cena. To sa podpísalo pod výrazný rast zisku na úseku rastlinnej výroby.

V roku 2017 sme dosiahli celkové tržby vo výške 1.642.000 €. Opatrenia v oblasti riadenia podniku prispeli k rastu vytvorenej pridanej hodnoty v našom podniku na 628.000 €, čo je rast o 60.000 €. Všetky tieto pozitívne výsledky sa prejavili v dosiahnutom prevádzkovom zisku 176.985 €, ktorým sa nám podarilo prekonať aj zisk z predchádzajúceho roka. Na základe týchto dobrých ekonomických výsledkov predstavenstvo družstva navrhuje vyplatiť aj v tomto roku dividendy v celkovej výške 4,6 % z vloženého majetkového podielu každého člena. Každý člen by tak mal dostať ešte vyšší podiel zo zisku ako v predchádzajúcom roku.

Dobrý vývoj ekonomických ukazovateľov podčiarkuje aj pomer záväzkov a pohľadávok v našom účtovníctve. Z obchodného styku evidujeme ku koncu roka záväzky v sume 170.000 €, ktoré sú z veľkej časti kryté pohľadávkami v sume 116.000 €. Ku koncu roka na finančných účtoch mal náš podnik evidovanú hotovosť v sume prevyšujúcu 1.000.000 €. Podnik je preto schopný aj v roku 2018 si v plnej výške financovať prevádzkové náklady bez úverov z bánk a ani vyplatenie dividend v tomto roku neovplyvní negatívne finančnú stabilitu nášho podniku. V minulom roku sme členom nášho družstva a vlastníkom družstevných podielnických listov vyplatili dividendy v celkovej výške 125.000 €. Sú však členovia a vlastníci DPL, ktorí si svoje nároky z uplynulých rokov do dnešného dňa neuplatnili. Aj týmto spôsobom ich upovedomujeme, že si ich budú môcť uplatniť aj v tomto roku spolu s podielom na zisku, ktorý sa bude vyplácať v roku 2018.

Okrem investícií do majetku, ktoré boli spomenuté v predchádzajúcich častiach sme v minulom roku nezabudli ani na investície do pôdy. V minulom roku sme nakúpili skoro 33 hektárov poľnohospodárskej pôdy, na nákup ktorej sme vynaložili skoro 58.000 €. Najviac pôdy sa nakúpilo v katastroch Čemerné a Sačurov, spolu 26 hektárov. Mrzí nás, že menej ponúk na predaj poľnohospodárskej pôdy sme mali z Vechca, kde sa nám podarilo zakúpiť iba 5,5 hektára. Veríme, že v nákupe poľnohospodárskej pôdy sa nám bude dariť aj

v roku 2018 a väčšiu výmeru nám ponúknu na zakúpenie aj majiteľa pôdy v katastri Vechca.

Uvedomujeme si, že náš poľnohospodársky podnik sa rozvíja aj vďaka dobrej práci jeho bývalých zamestnancov a členov, ktorí sú už na zaslúžilom odpočinku. Aj preto sme ponechali nárok na naturálnu dávku v rovnakej výške ako v predchádzajúcich rokoch. Podobne pristupujeme aj v príprave záhumienok, pretože ani táto činnosť pre nás nie je zisková ale chápeme ju ako pomoc našim členom.

Na odplatu očakávame, že naši členovia, prenajímatelia pôdy a obyvatelia našich obcí budú aj naďalej chápať pôsobenie nášho poľnohospodárskeho družstva ako prínos pre seba a svojich spoluobčanov a budú chrániť jeho dobré meno. Očakávame väčšie pochopenie od našich spoluobčanov pre niektoré naše činnosti, ktoré určitým spôsobom znepríjemňujú ich životné podmienky.

Podnikateľský zámer Poľnohospodárskeho obchodného družstva Vechec na rok 2018

Podnikateľský zámer družstva na rok 2018 pripravilo predstavenstvo družstva s cieľom aj v nasledujúcom roku zabezpečiť plynulý rozvoj nášho poľnohospodárskeho družstva. Jeseň 2017 bola pre poľnohospodárov v našom regióne pomerne priaznivá, pokiaľ dokázali dostatočne využiť vhodné podmienky v krátkych priaznivých obdobiach. My môžeme konštatovať, že sa nám všetky ozimné plodiny podarilo zasiať za priaznivých podmienok a dostatočne využiť priaznivé počasie. Preto teraz v jari môžeme konštatovať, že naše ozimné repky sú kompletne, ozimné obiloviny sú rovnomerne vzídené a veľká časť z nich je už aj odnožená. To všetko dáva nádej aj vďaka miernej zime na dobrú úrodu ozimných plodín. Budeme sa snažiť, aby sme tento potenciál nepremrhali ale náležite využili. V živočíšnej výrobe je však situácia trochu iná. Odbytové ceny mlieka sú na slušnej úrovni avšak nedosiahli úroveň

zabezpečujúcu v našich podmienkach rentabilitu jeho výroby a trhové podmienky naznačujú, že v priebehu roka ďalší rast odbytových cien nenastane. Naopak obávame sa, že môže dôjsť k poklesu realizačných cien. Veríme, že v dotačnej politike štátu už nenastanú žiadne prekvapenia a hlavne priame platby ostanú na rovnakej úrovni ako v minulom roku. Budeme sa snažiť aby sme splnili všetky podmienky vrátane administratívnych tak, aby sme aj v tomto roku dotácie dostali v decembrovom termíne v maximálnej možnej výške.

Ak sa splnia všetky tieto predpoklady a pribudne k tomu dobrá práca pracovného kolektívu, naplní sa naša predstava zlepšenia príjmov tak zamestnancov, vlastníkov pozemkov ako aj vlastníkov majetkových podielov v družstve. Všetci totiž majú svoj podiel na dlhodobom dosahovaní dobrých výsledkoch nášho poľnohospodárskeho družstva.

Úsek rastlinnej výroby

Rastlinná výroba bude aj v roku 2018 najdôležitejším výrobným úsekom družstva. Predpokladáme, že v tomto roku budeme hospodáriť na výmere 2.320 hektárov poľnohospodárskej pôdy. Dôjde k poníženiu obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy, pretože predstavitelia Gréckokatolíckej cirkvi odmietli s našim družstvom podpísať nájomnú zmluvu na nimi vlastnenú pôdu o ktorú sme sa im doteraz dlhé desaťročia dobre starali. V štruktúre osevu sa vrátíme k jeho optimalizácii ako z hľadiska pôdných podmienok tak z pohľadu trhnej realizácie poľnohospodárskej produkcie. Pšenicu ozimnú máme tohto roku zasiatú na výmere 470 hektárov. Oproti nepriaznivému roku predchádzajúcemu je to navýšenie o 150 hektárov osiatej výmery. Vraciame sa tým k dlhodobým optimálnym výmerám. Pri dobrej úrode však budeme nútení dobre využiť naše skladové priestory, prípadne časť obilia odpredať hneď po zbere. Nároky na skladovacie kapacity totiž značne zvyšuje aj potreba uskladniť 90 hektárov ozimnej pšenice určenej na osivo, pri ktorej musíme starostlivo dbať na jej

odrodovú čistotu. Pri predpokladanej úrode 5,3 tony z hektára na kŕmne účely bude potrebné vyčleniť iba 40 hektárov z celkovej produkcie. Plánovaná odbytová cena 135 € za tonu sa nám javí ako reálna a mala by nám zabezpečiť rentabilitu vo výrobe ozimnej pšenice. Druhou najdôležitejšou ozimnou obilninou je ozimný jačmeň, ktorý budeme pestovať na výmere 108 hektárov. Tu počítame s dosiahnutím priemernej hektárovej úrody 5,2 tony z hektára. Veríme, že tak ako po iné roky celá produkcia, ktorú nebudeme potrebovať pre kŕmne účely, bude realizovaná v sladovníckej kvalite alebo ako osivo. Aj 163 hektárov výmery posiatej ozimnou repkou nás zatiaľ naplňa optimizmom. Plánujeme tu realizačnú cenu 350 € za tonu pri úrode 2,8 tony z hektára. Naplnenie týchto cieľov zabezpečí rentabilnosť aj pri pestovaní tejto oziminy.

Na ostatných výmerách ornej pôdy plánujeme v jarných mesiacoch vysiať jarné plodiny. Jarný jačmeň chceme vysiať na výmere 133 hektárov a dosiahnuť úrodu 4,5 tony z hektára. V posledných rokoch sa nám darí celú produkciu realizovať v sladovníckej kvalite pri dobrých realizačných cenách. Slnečnicu plánujeme osiať na výmere 118 hektárov s predpokladom úrody 2,8 tony z hektára. Na rovnakej výmere plánujeme pestovať aj sóju pri dosiahnutí úrody 2,5 tony z hektára. Veľká časť výmery bude určená na osivo.

Trvalo významnou jarnou plodinou je kukurica, ktorej pestovanie v našom podniku má nezastupiteľné miesto. Zrnovú kukuricu budeme v tomto roku pestovať na výmere 180 hektárov s plánovanou úrodou 8,4 tony. Zrnová kukurica v posledných rokoch bola v našich podmienkach vždy pestovaná s dobrým ziskom. Pre potreby živočíšnej výroby budeme pestovať kukuricu na siláž na výmere 110 hektárov pri plánovanej úrode 32 ton z hektára zelenej hmoty. Tu sa zameriame na to, aby sme dosiahli dostatočnú kvalitu silážovanej hmoty ako objemového krmiva, čím prispejeme k zníženiu nákladov živočíšnej výroby. Pre potreby hospodárskeho dvora Vechec bude silážnu kukuricu pestovať v kombinácii s cirokom. Takáto kombinácia znižuje rozsah škôd

spôsobených diviakmi a neznižuje úžitkovosť zvierat, chovaných na tomto dvore.

V osevnom postupe máme aj pestovanie tráv na semeno. Aj napriek tomu, že v uplynulom roku nám nepriazeň počasia neumožnila dosiahnuť plánované výsledky, snažíme sa tento program stabilizovať. V tomto roku budeme pestovať trávy na semeno na výmere 60 hektárov. Do osevného postupu na pôdach, ktoré sú vhodné iba na pestovanie tráv aj v tomto roku zaradíme pestovanie horčice. Vysejeme ju na výmere 27 hektárov tak, aby sme aj z málo úrodných orných pôd dokázali dosiahnuť maximálny dobrý výsledok. Veríme, že priebeh počasia v tomto roku nám umožní naplniť všetky plánované ciele na tomto úseku a aj realizačné ceny na trhu budú minimálne v plánovaných cenách. Naplnenie týchto predpokladov zabezpečí dosiahnutie zisku z výroby v sume 127.000 € a celkový zisk na úseku rastlinnej výroby po započítaní dotácií a režijných nákladov vo výške 380.000 €. Ako so samozrejmosťou pri napĺňaní tohto cieľa počítame s dobrou prácou pracovného kolektívu na tomto úseku.

Úsek živočíšnej výroby

Na úseku živočíšnej výroby pracuje najväčší počet našich zamestnancov. Je to druhý najdôležitejší výrobný úsek v našom družstve. Musíme žiaľ konštatovať, že ekonomické výsledky tohto úseku nám dlhodobo robia problémy, pretože tu každoročne dosahujeme stratu. Keď chceme živočíšnu výrobu udržať, neostáva nám nič iné iba kvalitnejšie pracovať pri výrobe produkcie tohto úseku a hľadať lepšie odbytové možnosti jeho produktov tak, aby sa nám stratu darilo aspoň výraznejšie znižovať.

Hospodársky dvor Ortáše je z tohto úseku najdôležitejší, pretože v živočíšnej výrobe sa tam realizujú rozhodujúce výkony. Hlavným produktom vyrábaným na tomto dvore je kravské mlieko. Očakávame, že v roku 2018

dôjde k nárastu jeho produkcie ale rozhodujúce bude výrazným spôsobom znížiť dosahované náklady na jeho produkciu.

V pláne na rok 2018 počítame s nárastom produkcie o 30.000 litrov na celkový objem 1.262.000 litrov. Zvýšenie produkcie chceme dosiahnuť hlavne zvýšením dojivosti našich dojníc ale počítame aj s miernym nárastom stavov dojníc na 200 ks. Pre dosiahnutie tohto cieľa sú vytvorené predpoklady pretože dlhodobo vieme vyrobiť dostatok objemových krmív. V tomto roku budeme musieť vynaložiť výraznejšie úsilie na to, aby objemové krmivá boli v optimálnej štruktúre podľa výživárov zostavujúcich krmne dávky. Boj o dosiahnutie stále lepšej kvality objemových krmív bude aj v tomto roku. Veríme, že vynaložené úsilie bude korunované ďalším zlepšením objemových krmív.

K zníženiu straty na tomto hospodárskom dvore a na úseku živočíšnej výroby v posledných rokoch prispieva aj produkcia plemenných býkov. Keďže na hospodárskom dvore máme šľachtiteľský chov slovenského strakatého dobytká, plánujeme v tomto roku odpredať 4 ks plemenných býkov.

Najdôležitejším spôsobom, ktorým chceme zvyšovať rentabilitu výroby mlieka je znižovanie nákladov na jeho výrobu. Aj napriek tomu, že sa nám v roku 2017 nepodarilo dosiahnuť výraznejšiu zmenu v tomto ukazovateli, do roku 2018 sa dívame s optimizmom a sme presvedčení, že vlastné náklady na liter vyprodukovaného mlieka u nás poklesnú pod 40 centov za liter. Prostriedkom na dosiahnutie tohto cieľa je zlepšovanie celkového zdravotného stavu našich dojníc. V uplynulom roku sa nám podarilo znížiť medziobdobie medzi dvoma oteleniami dojnice a v roku 2018 v tomto úsilí chceme ďalej pokračovať a znížiť toto medziobdobie minimálne na 418 dní. Pozorne budeme sledovať náklady na jeden krmný deň. Tu má rozhodujúci podiel na jeho znižovaní kvalita objemových krmív ale pozorne musíme sledovať aj nákup komponentov do výroby krmných zmesí tak, aby každé euro bolo vynaložené racionálne aj s ohľadom na dlhodobéjšie dôsledky na zdravotný stav našich

dojníc. Veľké rezervy pri výrobe mlieka vidíme aj v práci pracovného kolektívu na tomto hospodárskom dvore. Predstavenstvo preto rozhodlo aj o niektorých organizačných zmenách. Ďalšie podmienky na zlepšenie práce a sledovanie kvality práce tohto kolektívu budeme vytvárať počas celého roka. Kvalitná práca ošetrovateľov má rozhodujúci vplyv na počet odchovaných teliat, na kvalitu vyprodukovaného mlieka, na zdravotný stav dojníc a v konečnom dôsledku aj na množstvo a celkovú produkciu mlieka. Budeme sa musieť vysporiadať s niektorými chorobami nôh, s chorobami vemena hlavne mastitíd, to všetko bude klásť ďalšie nároky na kvalitu práce pracovného kolektívu.

Veríme, že stanovené ciele a nároky nám umožnia dosiahnuť narodenie 200 ks teliat. Situácia na trhu s mliekom v tomto roku nenaznačuje v nasledujúcich mesiacoch nejakú veľkú krízu a dáva predpoklad, že ceny mlieka by sa v rozhodujúcej časti roka mohli udržať nad hodnotou 30 centov za liter mlieka. Ak sa nám podarí naplniť všetky tieto zámery, predpokladáme v tomto roku dosiahnutie výraznejšieho obratu v ekonomike na hospodárskom dvore Ortáše a zníženie celkovej straty na úroveň 40.000 €.

Druhým najdôležitejším dvorom v živočíšnej výrobe je hospodársky dvor Vehec. Ani tu nepočítame v tomto roku s výraznou zmenou stavov a štruktúry chovaného dobytká. Hlavnou úlohou na tomto hospodárskom dvore bude dosiahnuť prírastok minimálne 1,30 kg na kus a deň. Naplnenie tejto úlohy prispeje k zníženiu výrobných nákladov na výrobu hovädzieho mäsa. Aj tu bude výraznú úlohu zohrávať kvalita objemových krmív a dobrá práca kolektívu. Na strane odbytu budeme realizovať aj odpredaj mladého zástavového dobytká, pokiaľ realizačné ceny v tejto kategórii dobytká budú zaujímavé. Ak sa nám podarí dostatočne naplniť všetky tieto ciele, predpokladáme na tomto hospodárskom dvore dosiahnuť kladný hospodársky výsledok 3.000 €.

Hospodársky dvor Juskova Voľa budeme aj v roku 2018 využívať na sezónny odchov jalovíc. Hlavnou úlohou tohto hospodárskeho dvora je teda vyprodukovať v čo najväčšom množstve vysokoteľné jalovice. Aj tu naplnenie

cieľa bude závisieť od dobrej práce pastierov a ošetrovateľov, pretože včasné zabrezávanie jalovíc je rozhodujúce. Viac sa budeme venovať aj kvalite pastvy aby sme mohli obmedziť potrebu prikrmovania jalovíc, hlavne v závere pastevnej sezóny. Úlohou je, aby sme pre vlastný chov vyprodukovali dostatočný počet kvalitných vysokoteľných jalovíc a okrem toho odpredali minimálne 10 ks vysokoteľných jalovíc, ktoré majú dlhodobu dobrú realizačnú možnosť k dosiahnutiu zisku.

Vonkajšie ekonomické podmienky pre živočíšnu výrobu ani v roku 2018 nebudú ideálne, ale malo by dôjsť k ich zlepšeniu a teda aj k zlepšeniu celkovej ekonomickej situácie na tomto úseku. Sme si vedomí, že nie sú vytvorené v našej spoločnosti také podmienky aby sme aj v živočíšnej výrobe mohli dosiahnuť zisk. Budeme preto považovať za naplnenie cieľov, pokiaľ celková strata na úseku živočíšnej výroby za rok 2018 bude nižšia ako 110.000 €.

Úsek mechanizácie a investičnej výstavby

Najvýraznejšou nákladovou položkou tohto úseku sú ceny pohonných hmôt a energií, ktoré úsek nemôže ovplyvniť. V pláne nepočítame s výrazným rastom energetických nákladov. Aj na základe toho si úsek mechanizácie naplánoval dosiahnuť vyrovnaný hospodársky výsledok s nákladmi a výnosmi na úrovni 735.000 €. Družstvo necíti potrebu veľkých investícií do nákupu strojov alebo objektov, pretože v tomto roku neočakávame vyhlásenie výziev z Ministerstva poľnohospodárstva na podávanie investičných projektov, do ktorých by sme sa mohli zapojiť. V prípade, že by k vyhláseniu takýchto výziev došlo, družstvo má dostatočnú finančnú rezervu aby predstavenstvo v priebehu roka mohlo rozhodnúť o zapojení sa do takýchto projektov. Z vlastných prostriedkov plánujeme v roku 2018 nákup techniky v objeme okolo 90.000 €, pričom by sa jednalo o zakúpenie plávajúcej lišty na zber sóje, traktorového prívesu do 15 ton a mulčovača vhodného na orez krovín. Nechceme zanedbať ani opravy a údržbu našich budov a ciest. V tomto roku chceme upraviť strechy

a cesty na hospodárskom dvore Ortáše a Vechec. Spolu s ďalšími menšími opravami a údržbami na tento účel počítame s vynaložením 40.000 €. Tak ako po iné roky, aj v tomto roku tieto investície, rekonštrukcie a opravy budeme financovať z vlastných zdrojov.

Ekonomický úsek

Aj na tomto úseku predstavenstvo vytýčilo najdôležitejšie úlohy pre rok 2018. Rozhodujúce bude naplánovať a dodržať vstupy do našej poľnohospodárskej produkcie v takej výške, ktorá zabezpečí rentabilitu vynaložených prostriedkov. V rastlinnej výrobe po mokrej jeseni a na zrážky bohatej zime budeme musieť veľmi zodpovedne zvažovať doplnenie dusíkatých látok, hlavne pre naše oziminy, ktoré začiatkom jari budú v rôznej miere trpieť na nedostatok dusíka v dôsledku jeho vyplavenia.

V živočíšnej výrobe predpokladáme vyrovnané ceny mlieka počas celého roka. Aby sme dosiahli plánované ekonomické výsledky na tomto úseku, budeme sa musieť vysporiadať ako s potrebou zvýšenia produkčných ukazovateľov, tak aj s razantným znížením nákladov. Dosiahnutie týchto cieľov bude v rozhodujúcej miere závislé od zlepšenia výkonu pracovných kolektívov, pretože iba zodpovednejšou prácou krmíčov a ošetrovateľov sa nám podarí dosiahnuť plánované výsledky. Veríme, že vedúci pracovníci na hospodárskych dvoroch dobre zvládnu túto náročnú úlohu aby sme na konci roka dosiahli plánované zníženie straty.

Po zvážení všetkých okolností a možností si predstavenstvo poľnohospodárskeho družstva dáva za cieľ dosiahnuť v nasledujúcom roku zisk vo výške 50.000 €. Vychádzajúc zo súčasnej dobrej finančnej situácie poľnohospodárskeho družstva, predstavenstvo navrhuje vyplatiť po žatve v roku 2018 dividendy v celkovej sume 163.298 € z nerozdeleného zisku. Splnenie

tohto zámeru bude možné bez úverov, náklady pokryjeme z vlastných finančných zdrojov.

Okrem investícií do strojno-traktorového parku v tomto roku neplánujeme iné väčšie investície. V prípade dobrého ekonomického vývoja nášho poľnohospodárskeho družstva a vytvorenia predpokladov predstavenstvo rozhodne o postavení prístrešku pre poľnohospodársku techniku. Pri doterajšom využívaní vybudovaných skladov na hospodárskom dvore skoro počas celého obdobia vegetačného kľudu musí naša drahá moderná technika byť postavená iba na spevnených plochách, čo neprispieva k jej dobrému stavu.

Aj v roku 2018 plánujeme pokračovať v nákupe poľnohospodárskej pôdy. Predstavenstvo aj v tomto roku vyčlenilo na nákup pôdy 50.000 €. Veríme, že v roku 2018 sa nám bude dať v nákupe hlavne v katastri Vechca, kde máme záujem nakúpiť čo najviac pôdy. Cenu za hektár poľnohospodárskej pôdy v tomto roku stanovujeme na rovnakú výšku ako v roku 2017.

Predstavenstvo pre rok 2018 zvýšilo mzdy pre našich zamestnancov do maximálnej výšky 10 %. Toto navýšenie miezd bude predstavovať pre naše družstvo rast nákladov včítane odvodov spolu 80.000 €. Mzdová úroveň našich zamestnancov prispieva k ich stabilizácii a vytváraniu kvalitných pracovných kolektívov. Veríme, že aj na hospodárskom dvore Ortáše sa nám podarí vyformovať dobrý pracovný kolektív a obmedzíme fluktuáciu pracovníkov. Vytváranie dobrých pracovných kolektívov patrí medzi veľmi dôležité úlohy vedúcich pracovníkov na jednotlivých výrobných úsekoch.

Keďže sa hospodárskemu družstvu darí, predstavenstvo rozhodlo pre rok 2018 pristúpiť k navýšeniu nájomného za poľnohospodársku pôdu. Za hektár ornej pôdy budeme vyplácať nájom vo výške 35 € a hektár trvalých trávnych porastov sumu 25 €. Aj v tomto roku umožníme našim prenajímateľom vybrať si nájom aj v naturálnych dávkach, pričom to bude organizačne zabezpečené tak ako po iné roky.

Predstavenstvo sa snažilo vyčleniť finančné prostriedky v dostatočnej výške pre našich zamestnancov, aby boli motivovaní ku kvalitnej práci pre náš poľnohospodársky podnik. Preto sme pristúpili aj k výraznému navýšeniu ich základných plátov. Sme vďační za dôveru aj našim členom a vlastníkom družstevných podielových listov, preto im chceme aj v tomto roku vyplatiť dividendy. Samozrejme nezabúdame ani na vlastníkov pôdy, ktorým za celú existenciu družstva každý rok vyplácame dohodnutý nájom. Keďže so znižovaním nezamestnanosti aj v našom regióne musíme väčšiu pozornosť venovať našim zamestnancom, aj v tomto roku posilníme náš sociálny fond tak, aby sme im mohli ponúknuť ďalšie benefity.

V roku 2018 zostanú v platnosti príplatky ku strave, nebudeme zvyšovať cenu za prevedené práce na záhumienkach a zachováme nárok našich bývalých zamestnancov, ktorí sú v dôchodku na naturálne dávky.

Sme presvedčení, že aj naďalej bude pokračovať dobrá spolupráca aj s miestnymi samosprávami. Dovoľte mi vysloviť presvedčenie, že sa budeme snažiť nesklamať Vašu dôveru a spoločnými silami sa nám v tomto roku podarí naplniť plánované ciele.